



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XXXV. De Statu Monachorum, & Canoniorum Regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

factum in favorem tertii, v. g. pauperis alendi, nec dispensatione nec commutatione tolli potest absque consensu illius, in cuius favorem est factum, seclusâ causâ publici boni.

4. *Deficientiâ materiæ*, si nimirum voti materia vel ex toto vel ex parte destruat, si evadat impossibilis, vel desinat esse de meliori bono ob mutatas circumstantias.

TITULUS XXXV.

De Statu Monachorum, & Canonicorum Regularium.

SUMMARIUM.

1. *Quid veniat nomine Status Monachorum, & Canonicorum.*
2. *Ad quid Religiosos adstringat votum Paupertatis:*
3. *Votum Castitatis:*
4. *Et Votum Obedientia.*

S *Tatus* in sensu latiori dicit quamlibet vitæ conditionem, strictè autem & hoc loco conditionem vitæ *stabilem*, qua alteri tenemur adstricti: quales solummodo tres sunt in Ecclesia, nempe Clericorum, Religiosorum, & Conjugum. Per *Monachos & Canonicos Regulares*, qui inter se differunt per hoc, quòd illi Regulæ strictiori, isti autem laxiori subsint, hinc denotatur universitas omnium Religiosorum, qui per vota paupertatis, castitatis, & obedientiæ sub aliquo

aliquo Prælato se obligarunt ad dictas virtutes specialiter colendas, & ad certas regulas observandas. Unde dispiciendum, ad quid vi horum votorum, consequenter statûs sui, obligentur.

Dico I. Religiosi singuli, & in particulari, vi voti *Paupertatis*, accedente dispositione Ecclesiæ, non solum redduntur incapaces omnis dominii rerum fortunæ, & jurium, quæ aliquem reddunt divitem, ita ut nihil proprium habere possint, & si quis tale quid animo proprietariô ac sine licentia Superioris habere certò deprehendatur, per biennium voce activa & passiva, ac mortuus carere debeat sepulturâ sacrâ. *c. 2. 4. 6. h. t. c. 5. de Regular. Trid. s. 25. c. 2. de Regular.* sed etiam liberum usum & dispositionem dictarum rerum non habent, ut iis uti absumendò, donandò vendendò &c. aut etiam retinendò vel sibi applicandò, nequeant absque licentia Superioris. per *Jura citt.* Quæ licentia potest esse vel expressa vel tacita, specialis vel generalis, imò & rationabiliter præsumpta, per quam intelligitur Superioris consensus, qui quidem nec expressè nec tacitè nec generaliter actu est datus, sed prudenter creditur dandus, si peteretur. Ut hæc licentia *presumpta* sufficiat, requiritur, ut Superior hic & nunc adiri, & ejus consensus peti commodè non possit: si autem commodè peti posset, tunc demum sufficit ad vitandum peccatum proprietatis, quando Superior prudenter creditur non esse invitus *quoad Substantiam*, si v.g. Superior, quamvis optet semper peti licentiam expressam, sæpe tamen conniveat, licèt sciat, quandoque non peti: quo casu solum cense-
tur

tur esse invitus *quoad modum*, & non petens licentiam solum venialiter peccat contra obedientiam vel aliam virtutem, non contra paupertatem. Si verò Superior simpliciter esset invitus quoad omnimodam petitionis licentiæ, licet crederetur rem concessurus petenti licentiâ, non tam *quoad modum*, quàm *quoad substantiam* invitus esse recenseretur.

Objic. 1. Qui in Societate JESU post Novitiatum emittunt vota Religiosa, quæ adhuc sunt simplicia, retinent dominium rerum suarum, donec nimirum à Superioribus jubeantur abdicare se dominio, vel donec emittant *Professionem*, vel *Coadjutores Formati Vota Publica*: ergo Religiosi etiam in particulari, non sunt incapaces dominii; quod enim Communitas Religiosa etiam Mendicantium (exceptis Minoribus de stricta observantia) sit dominii capax, ordinavit Trid. *lo. cit. c. 3.*
 2. Religiosi in particulari sæpe habent *peculium*, seu *depositum*, vel etiam *libellos*, ut vocant, seu certos redditus annuos vel census, à parentibus vel propinquis ad usum eorum assignatos: ergo habent liberum usum & dispositionem in his rebus.
 3. Consensus proprii Pastoris merè præsumptus non sufficit ad validè absolvendum à peccatis alienum subditum: ergo nec licentia merè præsumpta Superioris Religiosi ad validè & licitè disponendum de rebus fortunæ. *R.* ad 1. Iste casus est exceptus à Summis Pontificibus Institutum Societatis JESU approbantibus. An verò, quandiu retinent dominium, solum illicitè, vel etiam invalidè, disponant tales Scholastici ejusdem Societatis, controversum est, ac decisio pendet ex eo,

an

an verba Gregorii XIII. in *Constit.* *Quantò fructuosius: nec ulla re tanquam propria, & sine Superioris facultate uti possunt, sint tantum narratoria, vel potestatem disponendi auferentia, & sic irritantia: quod declarare altioris est subsellii.* Ad 2. Illud peculium non aliter sustinetur, nisi in quantum retinetur cum licentia Superioris, & ad hujus nutum revocabile est: neque libelli, nisi in quantum assignati cum licentia Superiorum, & ab his revocabiles sunt, ac illi reditus consignantur in manus Superiorum; ad tales enim libellos se non extendit juxta veriore sententiam, & praxim, Trident. c. 2. cit. Ad 3. *N. conf. & parit.* quia ad absolvendum requiritur actualis Jurisdictio, & actu concessa, cum absolutio essentialiter fit actus jurisdictionis: e contra ut aliquis evitet peccatum proprietatis, sufficit modò de rebus non disponat nomine proprio, sed auctoritate Superioris, atque cum dependentia ad ejus voluntatem: quod etiam fieri censetur per respectum ad licentiam merè, rationabiliter tamen, præsumptam.

Dico 2. Religiosi vi voti *Castitatis* obligantur ³ abstinere ab omni Venerea carnis delectatione voluntaria, tam interna quàm externa. Id enim ex natura sua exigit votum perfectæ castitatis. Unde, cum in delectatione Venerea, extra Matrimonium plenè voluntariè admiffa, aut studiosè quæsitâ, non detur parvitas materiæ à peccato mortali excusans, Religiosus contra castitatem peccans duo committit gravia peccata, luxuriæ scilicet, & sacrilegii, cum votum graviter obliget, & eo modo, quo virtus castitatis, cui adjicitur.

Dico

4 Dico 3. Religiosi, vi voti *Obedientia* tenentur obedire Superiori, quæ illæ sub culpa præcipit justè, & quæ directè vel indirectè, explicitè vel implicitè, continentur vel pertinent ad Regulam vel Institutum, quod profitentur. Ratio patet ex natura hujus voti. Cùm igitur Superior habeat jus præcipiendi, quod non obsequendū violatur, inobediens Religiosus non modò peccat contra Religionem ratione voti, sed etiam contra Justitiam: imò & peccat contra fidelitatem ob violationem promissionis. Præterea ex hoc voto adstringitur Religiosus ad observationem Regularum, quæ ex intentione Fundatoris obligant sub peccato.

TITULUS XXXVI.

De Religiosis Domibus, ut Episcopi sint subjecta.

SUMMARIUM.

1. Quid sint loca Religiosa, Sacra, Pia.
2. Per se subsunt jurisdictioni Episcopi.
3. Quid requiratur ad erectionem novi Monasterii.

1 **P**ER *Domos Religiosas* genericè intelliguntur loca cultui Divino vel aliis piis usibus auctoritate Episcopi destinata. Si præter auctoritatem Episcopi non interveniat consecratio, specificè dicuntur *Domus Religiosa*, *Monasteria*, *Collegia*, ac aliæ domus Regularium, *Nosocomia*, *Hospitalia*, *confraternitates*